

บทที่ 4

ความสามารถในการแข่งขันของการส่งออกผลผลิตลำไยสด ของภาคเหนือของประเทศไทย

ผลการศึกษาที่จะนำเสนอในบทนี้ได้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน โดยส่วนแรกจะแสดงถึงผล การศึกษาความสามารถในการแข่งขันการส่งออกผลผลิตลำไยสดในภาคเหนือของประเทศไทย โดยจะใช้ดัชนีต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศและอัตราส่วนต้นทุนผู้ผลิต และตัวชี้วัดอื่นที่ ได้จากการวิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์นโยบายแบบเมตริกซ์ ทั้งของประเทศไทยและประเทศคู่แข่งที่ สำคัญคือสาธารณรัฐประชาชนจีน สำหรับการศึกษาในส่วนที่สองได้จะเป็นการแสดงผลการศึกษา เมื่อเปลี่ยนแปลงปริมาณผลผลิตตามสถานการณ์การผลิตและผลการวิเคราะห์ระดับวิกฤตของ ปริมาณผลผลิต ราคาส่งออก การเปลี่ยนแปลงของค่าจ้างแรงงาน ค่าปุ๋ย สารป้องกันและกำจัด ศัตรูพืช ซึ่งปัจจัยสำคัญที่มีต่อความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบของการส่งออกลำไยสด สำหรับผล การศึกษาทั้งหมดมีดังต่อไปนี้

4.1 ผลการศึกษาด้านต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศของการผลิตลำไยสด

การศึกษาในส่วนนี้ได้ใช้แนวคิดต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศ (DRC) และ อัตราส่วนต้นทุนผู้ผลิต (PRC) ทำการวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันการส่งออกผลผลิตลำไย สดของไทย โดยใช้วิธีวิเคราะห์นโยบายแบบเมตริกซ์ (PAM) ที่พัฒนาขึ้นโดย Monke and Pearson (1989) ซึ่งในการศึกษาความสามารถในการแข่งขันการส่งออกลำไยสดจะได้แบ่งการศึกษาทางด้าน ต้นทุนการผลิตลำไยสดออกเป็นช่วงอายุต่างๆ ดังนี้คือ ช่วงอายุ 0, 1-4, 5-10, 11-15, 16-20 และ 21- 25 ปี โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมด 75 ราย ปีการเพาะปลูก 2544/2545 และเก็บรวบรวมข้อมูลการค้าลำไยสดภายในประเทศและการส่งออกต่างประเทศจาก ผู้ประกอบการค้าส่งลำไยสดทั้งหมด 23 ราย ส่วนการจำแนกต้นทุนปัจจัยภายในประเทศและปัจจัย นำเข้าจากต่างประเทศรวบรวมข้อมูลจากตารางปัจจัยการผลิต - ผลผลิต ปี 2543 จากสำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ข้อมูลเกี่ยวกับภานำเข้าปัจจัยการผลิตและ ส่งออกจากกรมศุลกากร ข้อมูลอัตราดอกเบี้ยเงินกู้รวบรวมจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตรและธนาคารแห่งประเทศไทย ส่วนข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศจาก

ธนาคารแห่งประเทศไทย สำหรับข้อมูลภาษีการนำเข้าและส่งออกจากกรมศุลกากร สำหรับผลที่ได้จากการวิเคราะห์ในส่วนนี้มีดังต่อไปนี้

1) ผลการจำแนกต้นทุนภายในประเทศและต้นทุนนำเข้าจากต่างประเทศ

ในกรอบการวิเคราะห์นโยบายแบบเมตริกซ์ (PAM) จะต้องจำแนกต้นทุนออกเป็นสองส่วนด้วยกันคือ ต้นทุนที่เกิดจากการใช้ปัจจัยภายในประเทศและต้นทุนที่เกิดจากการใช้ปัจจัยนำเข้าจากต่างประเทศ ต้นทุนทั้งสองส่วนนี้ประกอบไปด้วย ต้นทุนคงที่และต้นทุนผันแปร ต้นทุนคงที่ได้แก่ ค่าเสียโอกาสการใช้ที่ดิน และค่าแรงงานประจำซึ่งประกอบด้วย ผู้จัดการดูแลสวน คนงานดูแลสวน สำหรับต้นทุนผันแปร ได้แก่ ค่าแรงงานซึ่งประกอบไปด้วย ค่าแรงงานดูแลสวน ค่าแรงงานในการเก็บผลผลิต คัดเกรดและบรรจุ ค่าแรงงานในการขนส่งผลผลิต ค่าไฟฟ้า ค่าปลูกซ่อม ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการดูแลรักษาได้แก่ ปุ๋ย สารกำจัดวัชพืช สารกำจัดแมลงและโรคพืช สารเร่งการออกดอก ค่าอุปกรณ์ในการเก็บผลผลิตได้แก่ พะองและเข่ง ผลการศึกษาต้นทุนการผลิตลำไยโดยการจำแนกออกเป็นต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการใช้ทรัพยากร (ปัจจัยการผลิต) ภายในประเทศและส่วนที่นำเข้าจากต่างประเทศตามวิธีที่ได้กล่าวมาแล้วในหัวข้อที่ 2.5.2.1 (2) การจำแนกต้นทุนปัจจัยการผลิตภายในประเทศและนำเข้าจากต่างประเทศ

ผลการศึกษาพบว่า ต้นทุนที่เกิดจากการใช้ปัจจัยการผลิตภายในประเทศรวมทั้งต้นทุนคงที่และต้นทุนผันแปร ในการผลิตลำไย ตามช่วงอายุของสวนต่างๆ คือ 1-4, 5-10, 11-15, 16-20 และ 21-25 ปี มีค่าเท่ากับ 5,990 8,187 8,447 8,747 และ 10,017 บาทต่อไร่ตามลำดับ (ตารางที่ 4.1) ส่วนผลการศึกษาต้นทุนที่เกิดจากการใช้ปัจจัยที่นำเข้าจากต่างประเทศในการผลิตลำไยพบว่า ต้นทุนปัจจัยที่นำเข้าจากต่างประเทศซึ่งรวมทั้งต้นทุนคงที่และต้นทุนผันแปรในการผลิตลำไย ตามช่วงอายุของสวนต่างๆ คือ 1-4, 5-10, 11-15, 16-20 และ 21-25 ปี มีค่าเท่ากับ 807 1,665 1,678 1,626 และ 2,189 บาทต่อไร่ตามลำดับ โดยค่าวัสดุอุปกรณ์ในการดูแลซึ่งมีส่วนสำคัญของต้นทุนนำเข้าจากต่างประเทศและต้นทุนภายในประเทศนั้นพบว่า มีค่าสูงสุดในการผลิตลำไยสด ทุกๆ ช่วงอายุของสวน (ตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1 ต้นทุนการผลิตค้าขายสดต่อไร่ของเกษตรกรชาวสวนในภาคเหนือของประเทศไทยตามอายุสวนและปีจัดการน้ำเข้าและปีจัดภายในประเทศ

รายการ	1-4 ปี			5-10 ปี			11-15 ปี			16-20 ปี			21-25 ปี		
	น้ำเข้า	ภายในประเทศ	รวม	น้ำเข้า	ภายในประเทศ	รวม	น้ำเข้า	ภายในประเทศ	รวม	น้ำเข้า	ภายในประเทศ	รวม	น้ำเข้า	ภายในประเทศ	รวม
1. ต้นทุนคงที่	485.59	3,678.82	4,164.41	485.59	3,678.82	4,164.41	485.59	3,678.82	4,164.41	485.59	3,678.82	4,164.41	485.59	3,678.82	4,164.41
1.1 ค่าเสื่อมอุปกรณ์	485.59	1,532.65	2,018.24	485.59	1,532.65	2,018.24	485.59	1,532.65	2,018.24	485.59	1,532.65	2,018.24	485.59	1,532.65	2,018.24
1.2 ค่าเสียโอกาสการใช้ที่ดิน	-	1,500.00	1,500.00	-	1,500.00	1,500.00	-	1,500.00	1,500.00	-	1,500.00	1,500.00	-	1,500.00	1,500.00
1.3 แรงงานประจำ	-	646.17	646.17	-	646.17	646.17	-	646.17	646.17	-	646.17	646.17	-	646.17	646.17
1.3.1 ผู้จัดการดูแลสวน	-	78.48	78.48	-	78.48	78.48	-	78.48	78.48	-	78.48	78.48	-	78.48	78.48
1.3.3 คนงานดูแลสวน	-	567.69	567.69	-	567.69	567.69	-	567.69	567.69	-	567.69	567.69	-	567.69	567.69
2. ต้นทุนผันแปร	320.92	1,504.46	1,825.38	1,179.31	2,843.06	4,022.37	1,191.94	3,090.59	4,282.53	1,140.58	3,441.71	4,582.29	1,703.49	4,149.32	5,852.81
2.1 ค่าแรงงาน	-	600.23	600.23	-	973.80	973.80	-	962.31	962.31	-	962.31	962.31	-	1,023.12	1,146.52
2.1.1 แรงงานในการดูแลสวน	-	600.23	600.23	-	873.71	873.71	-	862.22	862.22	-	862.22	862.22	-	923.03	1,046.43
2.1.2 แรงงานในการเก็บผล จัดเกรดและบรรจุ	-	-	-	-	77.30	77.30	-	77.30	77.30	-	77.30	77.30	-	77.30	77.30
2.1.3 แรงงานในการขนส่งผลผลิตเพื่อขาย	-	-	-	-	22.79	22.79	-	22.79	22.79	-	22.79	22.79	-	22.79	22.79
2.2 ค่าวัสดุอุปกรณ์ดูแลรักษา	320.92	904.23	1,225.15	1,158.74	1,805.99	2,964.73	1,173.56	2,061.21	3,234.77	1,097.27	2,258.81	3,356.08	1,686.62	2,897.52	4,584.14
2.2.1 ปุ๋ย	123.68	222.09	345.77	212.02	380.71	592.73	206.78	371.29	578.07	298.59	536.16	834.75	396.20	711.42	1,107.62

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	1-4 ปี			5-10 ปี			11-15 ปี			16-20 ปี			21-25 ปี		
	นำเข้าไป	ภายในประเทศ	รวม	นำเข้าไป	ภายในประเทศ	รวม	นำเข้าไป	ภายในประเทศ	รวม	นำเข้าไป	ภายในประเทศ	รวม	นำเข้าไป	ภายในประเทศ	รวม
2.2.2 สารกำจัดวัชพืช	49.89	89.58	139.47	47.48	85.25	132.73	47.09	84.56	131.65	46.39	83.31	129.70	140.35	252.03	392.38
2.2.3 สารกำจัดแมลงและโรคพืช	25.01	44.92	69.93	97.72	175.48	273.20	57.25	102.80	160.05	129.93	233.30	363.23	306.94	551.16	858.10
2.2.4 สารเร่งการออกดอก	38.63	69.37	108.00	312.39	560.94	873.33	561.50	1,008.24	1,569.74	436.18	783.21	1,219.39	397.30	713.41	1,110.71
2.2.5 สารเร่งการเจริญเติบโตของพืช	3.89	6.99	10.88	81.16	145.73	226.89	86.02	154.47	240.49	76.27	136.96	213.23	130.65	234.59	365.24
2.2.6 ไฟฟ้า	-	202.02	202.02	-	252.84	252.84	-	123.65	123.65	-	285.66	285.66	-	208.33	208.33
2.2.7 น้ำมันเชื้อเพลิง	7.40	1.34	8.74	115.93	20.94	136.87	111.06	20.06	131.12	40.89	7.39	48.28	15.73	2.84	18.57
2.2.8 น้ำมันหล่อลื่น	6.27	3.06	9.33	15.38	7.51	22.89	16.39	8.01	24.40	3.94	1.92	5.86	29.31	14.33	43.64
2.2.9 จัดหาน้ำ	-	-	-	-	-	-	-	2.47	2.47	-	-	-	-	-	-
2.2.10 ขนส่ง	9.69	251.38	261.07	4.25	110.25	114.50	6.25	162.29	168.54	6.69	173.51	180.20	5.28	137.10	142.38
2.2.11 ปศุศูขอม	-	-	-	-	1.27	1.27	-	3.97	3.97	-	3.43	3.43	-	9.05	9.05
2.2.12 ซ่อมแซมอุปกรณ์การเกษตร	56.46	13.48	69.94	272.41	65.07	337.48	81.22	19.40	100.62	58.40	13.95	72.35	264.86	63.26	328.12
2.3 ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการเก็บผลผลิต	-	-	-	20.57	63.27	83.84	18.38	67.07	85.45	43.31	159.78	203.09	16.87	105.28	122.15
2.3.1 พวง	-	-	-	-	18.13	18.13	-	30.48	30.48	-	66.67	66.67	-	64.85	64.85

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	1-4 ปี			5-10 ปี			11-15 ปี			16-20 ปี			21-25 ปี		
	นำเข้า	ภายในประเทศ	รวม	นำเข้า	ภายในประเทศ	รวม	นำเข้า	ภายในประเทศ	รวม	นำเข้า	ภายในประเทศ	รวม	นำเข้า	ภายในประเทศ	รวม
2.3.2 เชื้อก	-	-	-	4.01	5.75	9.76	5.69	8.17	13.86	7.09	10.16	17.25	2.81	4.02	6.83
2.3.3 พลาสติกปูพื้น	-	-	-	15.27	21.90	37.17	11.38	16.31	27.69	35.04	50.25	85.29	12.87	18.47	31.34
2.3.4 เซ็ง	-	-	-	-	17.12	17.12	-	11.71	11.71	-	32.48	32.48	-	17.73	17.73
2.3.5 ถุงเก็บผลผลิต/กระสอบ	-	-	-	0.11	0.15	0.26	0.13	0.18	0.31	-	-	-	-	-	-
2.3.7 น้ำมันเชื้อเพลิง	-	-	-	1.19	0.21	1.40	1.19	0.21	1.40	1.19	0.21	1.40	1.19	0.21	1.40
3. ต้นทุนทั้งหมดไร่	806.51	5,183.28	5,989.79	1,664.90	6,521.88	8,186.78	1,677.53	7,69.41	8,446.94	1,626.17	7,120.53	8,746.70	2,189.08	7,828.14	10,017.22

หมายเหตุ: ต้นทุนข้างต้นไม่รวมต้นทุนการผลิตรวมในปีที่เริ่มสร้างสวนรวม (ปีที่ 0) เท่ากับ 2,449.74 บาท/ไร่ แยกเป็นต้นทุนที่เกิดจากปัจจัยที่นำเข้าเท่ากับ 26.49 บาท/ไร่ และต้นทุนที่เกิดจากการใช้ปัจจัย

ภายในประเทศเท่ากับ 2,423.25 บาท/ไร่

ที่มา: จากการสำรวจและคำนวณ

2) มูลค่าทางสังคมของต้นทุนภายในประเทศและต้นทุนนำเข้าจากต่างประเทศ

ในการวิเคราะห์ต้นทุนในการผลิตลำไยสดเมื่อได้มีการจำแนกต้นทุนภายในประเทศและต้นทุนนำเข้าจากต่างประเทศออกจากกันแล้ว จึงนำไปคำนวณเพื่อหาราคาทางสังคมของต้นทุนทั้ง 2 ประเภทตามวิธีการในหัวข้อ ซึ่งราคาทางสังคมเป็นราคาที่คิดคำนวณจากค่าเสียโอกาสของต้นทุนต่างๆที่ใช้ในการผลิตลำไยสด และใช้ตัวปรับค่าเพื่อขจัดความบิดเบือนทางด้านภาษี (conversion factor: CF) ในการปรับราคาทางเอกชนของต้นทุนการผลิตให้เป็นราคาทางสังคมส่วนต้นทุนภายในประเทศได้แก่ ค่าจ้างแรงงาน ค่าเสียโอกาสในการใช้ที่ดิน ซึ่งปัจจัยการผลิตเหล่านี้ถือว่าได้มีการแข่งขันกันในตลาดแข่งขันสมบูรณ์ ฉะนั้นอัตราค่าจ้างแรงงานและค่าเช่าที่ดิน จึงสามารถใช้เป็นราคาทางสังคมของต้นทุนภายในประเทศส่วนนี้ได้หรือมีตัวปรับค่า (CF) เท่ากับ 1

ผลการศึกษาที่ได้จากการคำนวณราคาทางสังคม ภายหลังจากการปรับราคาทางเอกชนเป็นราคาทางสังคมแล้วพบว่า ทั้งต้นทุนที่เกิดจากการใช้ปัจจัยภายในประเทศและต้นทุนที่เกิดจากปัจจัยที่นำเข้าจากต่างประเทศมีค่าลดลง เนื่องจากในการคำนวณต้นทุนทางสังคมหรือราคาทางสังคมได้ขจัดอิทธิพลของภาษีออกไปจึงทำให้ราคาทางสังคมของต้นทุนที่เกิดจากการใช้ปัจจัยภายในประเทศมีค่าตามช่วงอายุของสวนต่างๆ คือ 1-4, 5-10, 11-15, 16-20 และ 21-25 มีค่าเท่ากับ 4,812 6,107 6,337 6,686 และ 7,360 บาท/ไร่ ตามลำดับ ส่วนต้นทุนที่เกิดจากการใช้ปัจจัยที่นำเข้าจากต่างประเทศมีค่าเท่ากับ 689 1,518 1,521 1,468 และ 2,013 บาท/ไร่ ตามลำดับ (ตารางที่ 4.2)

3) ต้นทุนการผลิตลำไยเฉลี่ย/ปีตลอดอายุ 25 ปี

เนื่องจากต้นทุนการผลิตลำไยสดที่เก็บรวบรวมได้เป็นต้นทุนที่เกิดขึ้นในปีการเพาะปลูก 2544/45 ใน 1 ปี ดังนั้นจึงต้องทำการปรับให้ต้นทุนการผลิตที่เก็บรวบรวมได้ภายใน 1 ปี ให้เป็นต้นทุนเฉลี่ย/ปีตลอดอายุสวน 25 ปี โดยจำแนกออกเป็นต้นทุนปัจจัยที่นำเข้าและต้นทุนปัจจัยภายในประเทศผลการศึกษาที่ได้จากการคำนวณต้นทุนเฉลี่ย/ปีตลอดอายุ 25 ปี ของสวนลำไย โดยใช้วิธีการตามรายละเอียดในหัวข้อที่ 2.5.2.1(4) พบว่า มูลค่าต้นทุนทางเอกชนที่เป็นต้นทุนปัจจัยนำเข้าและต้นทุนปัจจัยภายในประเทศมีค่าเท่ากับ 1,399 และ 6,502 บาท/ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 18 และ 82 ตามลำดับ ส่วนต้นทุนตามราคาทางสังคมของต้นทุนปัจจัยที่นำเข้าและต้นทุนปัจจัยภายในประเทศมีค่าเท่ากับ 1,256 และ 6,094 บาท/ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 17 และ 83 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาทางด้านต้นทุนทางเอกชนรวมมีค่าเท่ากับ 7,902 บาท/ไร่ ส่วนต้นทุนทางสังคมรวมมีค่าเท่ากับ 7,351 บาท/ไร่ (ตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.2 ต้นทุนทางสังคมของการผลิตลำไยสดต่อไร่ของเกษตรกรชาวสวนในภาคเหนือของประเทศไทยจำแนกตามอายุสวนปีจึ้นน้ำเข้าและภายในประเทศไทย

รายการ	1-4 ปี			5-10 ปี			11-15 ปี			16-20 ปี			21-25 ปี		
	น้ำเข้า	ภายใน ประเทศ	รวม	น้ำเข้า	ภายใน ประเทศ	รวม	น้ำเข้า	ภายใน ประเทศ	รวม	น้ำเข้า	ภายใน ประเทศ	รวม	น้ำเข้า	ภายใน ประเทศ	รวม
1. ต้นทุนคงที่															
1.1 ค่าเสื่อมอุปกรณ์	374.54	3,328.33	3,702.88	374.54	3,328.33	3,702.88	374.54	3,328.33	3,702.88	374.54	3,328.33	3,702.88	374.54	3,328.33	3,702.88
1.2 ค่าเสียโอกาสการใช้ที่ดิน	374.54	1,182.16	1,556.71	374.54	1,182.16	1,556.71	374.54	1,182.16	1,556.71	374.54	1,182.16	1,556.71	374.54	1,182.16	1,556.71
1.3 แรงงานประจำ	-	1,500.00	1,500.00	-	1,500.00	1,500.00	-	1,500.00	1,500.00	-	1,500.00	1,500.00	-	1,500.00	1,500.00
1.3.1 ผู้จัดการดูแลสวน	-	646.17	646.17	-	646.17	646.17	-	646.17	646.17	-	646.17	646.17	-	646.17	646.17
1.3.3 คนงานดูแลสวน	-	78.48	78.48	-	78.48	78.48	-	78.48	78.48	-	78.48	78.48	-	78.48	78.48
1.3.3 คนงานดูแลสวน	-	567.69	567.69	-	567.69	567.69	-	567.69	567.69	-	567.69	567.69	-	567.69	567.69
2. ต้นทุนผันแปร															
2.1 ค่าแรงงาน	309.43	1,483.84	1,793.28	1,143.48	2,778.85	3,922.34	1,146.22	3,008.61	4,154.83	1,093.54	3,357.28	4,450.82	1,638.17	4,032.05	5,670.22
2.1.1 ค่าแรงงาน	-	600.23	600.23	-	973.80	973.80	-	962.31	962.31	-	1,023.12	1,023.12	-	1,146.52	1,146.52
2.1.1.1 แรงงานในการดูแลสวน	-	600.23	600.23	-	873.71	873.71	-	862.22	862.22	-	923.03	923.03	-	1,046.43	1,046.43
2.1.2 แรงงานในการเก็บผล คัดเกรดและบรรจุ	-	-	-	-	77.30	77.30	-	77.30	77.30	-	77.30	77.30	-	77.30	77.30
2.1.3 แรงงานในการขนส่งผลผลิตเพื่อขาย	-	-	-	-	22.79	22.79	-	22.79	22.79	-	22.79	22.79	-	22.79	22.79
2.2 ค่าวัสดุอุปกรณ์ดูแลรักษา	309.43	883.61	1,193.05	1,122.91	1,741.79	2,864.70	1,127.84	1,979.23	3,107.07	1,050.23	2,174.37	3,224.61	1,621.31	2,780.25	4,401.55
2.2.1 ปุ๋ย	117.79	211.51	329.30	201.92	362.58	564.50	196.93	353.61	550.54	284.37	510.63	795.00	377.33	677.55	1,054.88

ตาราง 4.2 (ต่อ)

รายการ	1-4 ปี			5-10 ปี			11-15 ปี			16-20 ปี			21-25 ปี		
	นำเข้า	ภายในประเทศ	รวม	นำเข้า	ภายในประเทศ	รวม	นำเข้า	ภายในประเทศ	รวม	นำเข้า	ภายในประเทศ	รวม	นำเข้า	ภายในประเทศ	รวม
2.2.2 สารกำจัดวัชพืช	47.51	85.32	132.83	45.22	81.19	126.41	44.85	80.53	125.38	44.18	79.34	123.52	133.67	240.02	373.70
2.2.3 สารกำจัดแมลงและโรคพืช	23.87	42.78	66.60	93.07	167.12	260.19	54.52	97.90	152.43	123.74	222.19	345.93	292.33	524.91	817.24
2.2.4 สารเร่งการออกดอก	36.79	66.07	102.86	297.51	534.23	831.74	534.76	960.23	1,494.99	415.41	745.92	1,161.32	378.38	679.44	1,057.82
2.2.5 สารเร่งการเจริญเติบโตของพืช	3.71	6.66	10.36	77.29	138.79	216.09	81.93	147.11	229.04	72.64	130.44	203.08	124.43	223.42	347.85
2.2.6 ไฟฟ้า	-	202.02	202.02	-	252.84	252.84	-	123.65	123.65	-	285.66	285.66	-	208.33	208.33
2.2.7 น้ำมันเชื้อเพลิง	7.40	1.34	8.73	115.86	20.93	136.78	110.99	20.05	131.04	40.87	7.38	48.25	15.72	2.84	18.56
2.2.8 น้ำมันหล่อลื่น	6.227	3.06	9.33	15.38	7.51	22.89	16.39	8.01	24.40	3.94	1.92	5.86	29.31	14.33	43.64
2.2.9 จัดหาน้ำ	-	-	-	-	-	-	-	2.47	2.47	-	-	-	-	-	-
2.2.10 ขนส่ง	9.69	251.38	261.07	4.25	110.25	114.50	6.25	162.29	168.54	6.69	173.51	180.20	5.28	137.10	142.38
2.2.11 ปุ๋ยคอก	-	-	-	-	1.27	1.27	-	3.97	3.97	-	3.43	3.43	-	9.05	9.05
2.2.12 ซ่อมแซมอุปกรณ์การเกษตร	56.46	13.48	69.94	272.41	65.07	337.48	81.22	19.40	100.62	58.40	13.95	72.35	264.86	63.26	328.12
2.3 ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการเก็บผลผลิต	-	-	-	20.57	63.27	83.84	18.38	67.07	85.45	43.31	159.78	203.09	16.87	105.28	122.15
2.3.1 พะอง	-	-	-	-	18.13	18.13	-	30.48	30.48	-	66.67	66.67	-	64.85	64.85

ตาราง 4.2 (ต่อ)

รายการ	1-4 ปี			5-10 ปี			11-15 ปี			16-20 ปี			21-25 ปี		
	นำเข้า	ภายในประเทศ	รวม	นำเข้า	ภายในประเทศ	รวม	นำเข้า	ภายในประเทศ	รวม	นำเข้า	ภายในประเทศ	รวม	นำเข้า	ภายในประเทศ	รวม
2.3.2 เชื้ออวก	-	-	-	4.01	5.75	9.76	5.69	8.17	13.86	7.09	10.16	17.25	2.81	4.02	6.83
2.3.3 พลาสติกปูพื้น	-	-	-	15.27	21.90	37.17	11.38	16.31	27.69	35.04	50.25	85.29	12.87	18.47	31.34
2.3.4 เฟอร์นิเจอร์	-	-	-	-	17.12	17.12	-	11.71	11.71	-	32.48	32.48	-	17.73	17.73
2.3.5 อู่กับผลิต/กระสอบ	-	-	-	0.11	0.15	0.26	0.13	0.18	0.31	-	-	-	-	-	-
2.3.7 น้ำมันเชื้อเพลิง	-	-	-	1.19	0.21	1.40	1.19	0.21	1.40	1.19	0.21	1.40	1.19	0.21	1.40
3. ต้นทุนทั้งหมดต่อไร่	638.98	4,812.18	5,496.15	1,518.03	6,107.19	7,625.21	1,520.76	6,336.94	7,857.70	1,468.08	6,685.61	8,153.69	2,012.71	7,360.39	9,373.10

หมายเหตุ: ต้นทุนทางสังคมข้างต้น ไม่รวมต้นทุนการผลิตรวมในปีที่เริ่มสร้างสวน (ปีที่ 0) อีก 2,446.21 บาท/ไร่ ซึ่งแยกเป็นต้นทุนทางสังคมที่เกิดจากปัจจัยที่เข้าเท่ากับ 25.23 บาท/ไร่ และต้นทุนทางสังคมที่เกิดจากการใช้ปัจจัยภายในประเทศเท่ากับ 2,420.98 บาท/ไร่

ที่มา: จากการสำรวจและคำนวณ

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของต้นทุนการผลิตทางเอกชนและสังคมจำแนกตามต้นทุนปัจจัยนำเข้าและต้นทุนปัจจัยภายในประเทศ

	ต้นทุนปัจจัยนำเข้า		ต้นทุนปัจจัยภายในประเทศ		รวม
	จำนวน (บาท/ไร่)	ร้อยละ	จำนวน (บาท/ไร่)	ร้อยละ	
ทางเอกชน	1,399.16	17.71	6,502.63	82.29	7,901.79
ทางสังคม	1,256.09	17.08	6,094.70	82.91	7,350.79

ที่มา : จากการวิเคราะห์

นอกเหนือจากต้นทุนการผลิตลำไยของเกษตรกรแล้วยังมีต้นทุนอีกส่วนหนึ่งที่จะทำให้ผลผลิตลำไยสดเคลื่อนย้ายไปยังต่างประเทศ ณ ท่าเรือแหลมฉบังนั้นคือข้อมูลทางด้านต้นทุนการตลาดของผู้ส่งออกลำไยสด มูลค่าทางเอกชนของต้นทุนการตลาดของผู้ส่งออกลำไยประกอบไปด้วย ต้นทุนคงที่และต้นทุนผันแปร เมื่อนำมาจำแนกเป็นต้นทุนที่มีสัดส่วนปัจจัยนำเข้าและปัจจัยภายในประเทศมีค่าเท่ากับ 1.31 และ 4.01 บาทต่อกิโลกรัม หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 25 และ 75 ตามลำดับ ส่วนมูลค่าทางสังคมของต้นทุนการตลาดของผู้ส่งออกลำไย สามารถจำแนกเป็นต้นทุนที่มีสัดส่วนของปัจจัยนำเข้าและปัจจัยภายในประเทศมีค่าเท่ากับ 1.24 และ 3.82 บาทต่อกิโลกรัม หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 25 และ 75 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของต้นทุนการตลาดทางเอกชนและสังคมของการผลิตลำไยต่อกิโลกรัมจำแนกตามต้นทุนปัจจัยนำเข้าและต้นทุนปัจจัยภายในประเทศ

	ต้นทุนปัจจัยนำเข้า		ต้นทุนปัจจัยภายในประเทศ		รวม
	จำนวน (บาท/กิโลกรัม)	ร้อยละ	จำนวน (บาท/กิโลกรัม)	ร้อยละ	
ทางเอกชน	1.31	24.62	4.01	75.38	5.32
ทางสังคม	1.24	24.50	3.82	75.50	5.06

ที่มา : จากการวิเคราะห์

(4) การวิเคราะห์ต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศ (DRC)

ต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญที่สุดในการศึกษาความสามารถในการแข่งขันการส่งออกผลผลิตลำไยสดในภาคเหนือของประเทศไทย ซึ่งผลการวิเคราะห์ต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศจะทำให้ทราบถึงความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบใน

การผลิตลำไยในภาคเหนือของประเทศไทย โดยเฉพาะจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำพูนถือว่าเป็นแหล่งผลิตลำไยที่สำคัญที่สุดของประเทศ ถ้าหากค่าของต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศมีค่าน้อยกว่า 1 แสดงได้ว่าการผลิตลำไยสดมีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบ แต่ถ้าหากค่าที่ได้มีค่ามากกว่า 1 แสดงว่าการผลิตลำไยสดไม่มีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบ

สำหรับการศึกษาค่าต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศ ในการศึกษาครั้งนี้ได้พิจารณา ณ ท่าเรือส่งออกแหลมฉบังและพิจารณาที่ปริมาณผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ที่ผันแปรตามภูมิอากาศตลอด 25 ปีที่ผ่านมา มีค่าเท่ากับ 508.64 กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งเหตุผลในการเลือกใช้ปริมาณผลผลิตลำไยนี้เนื่องจากมีอายุการผลิตลำไยเท่ากับกับอายุสูงสุดของสวนที่ทำการศึกษาคือ 25 ปี ราคาส่งออกลำไยสด (ราคา FOB) มีค่าเท่ากับ 21.57 บาท/กิโลกรัม ซึ่งเป็นราคาลำไยสด ณ ท่าเรือแหลมฉบัง ก่อนที่จะส่งออกไปยังต่างประเทศซึ่งเป็นแหล่งตลาดลำไยสดของไทย (ตารางที่ 4.4) ส่วนในด้านต้นทุนการผลิตลำไยสดต่อกิโลกรัมที่เป็นต้นทุนทางเอกชนพบว่า ต้นทุนที่เกิดจากการใช้ปัจจัยที่นำเข้ามามีค่าเท่ากับ 4.06 บาท/กิโลกรัมและต้นทุนที่เกิดจากการใช้ปัจจัยภายในประเทศมีค่าเท่ากับ 16.80 บาท/กิโลกรัม ในขณะที่ ต้นทุนทางสังคมที่เกิดจากการใช้ปัจจัยที่นำเข้ามาเท่ากับ 3.71 บาท/กิโลกรัมและต้นทุนทางสังคมที่เกิดจากการใช้ปัจจัยภายในประเทศมีค่าเท่ากับ 15.81 บาท/กิโลกรัม (ตารางที่ 4.5)

ตารางที่ 4.5 ต้นทุน รายได้ และเงินโอนจำแนกตามวิธีการวิเคราะห์นโยบายแบบเมตริกซ์ (PAM) ของการผลิตลำไยในภาคเหนือ ณ ท่าเรือส่งออกแหลมฉบัง

รายการ	รายได้	ต้นทุน		กำไร
		ปัจจัยที่นำเข้า	ปัจจัยในประเทศ	
ทางเอกชน	21.57	4.06	16.80	0.72
ทางสังคม	21.57	3.71	15.81	2.05
เงินโอน	0.00	0.34	0.99	-1.33

หมายเหตุ: ตัวเลขบางรายการมีการปัดค่าทศนิยม

ที่มา : จากการวิเคราะห์

ผลการศึกษาค่าต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศ พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.8850 (ตารางที่ 4.6) ซึ่งเป็นค่าที่ต่ำกว่า 1 แสดงว่าภาคเหนือของประเทศไทยมีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบในการผลิตลำไยสดเพื่อการส่งออก แต่เนื่องจากอัตราส่วนต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศมีค่าที่เข้าใกล้ 1 แสดงให้เห็นว่าระดับความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบของการส่งออกผลผลิตลำไยสด

ของภาคเหนือของประเทศไทยมีไม่สูงนัก และถ้าไม่มีการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีการผลิตลำไย และการตลาดลำไยสดในตลาดต่างประเทศเพื่อเพิ่มผลผลิตหรือลดต้นทุนการผลิตแล้วก็จะอาจทำให้ ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบลดลงได้ในระยะเวลาอันสั้นนี้หรืออาจหมดไปได้ในอนาคต

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศ (DRC) และตัวชี้วัดอื่นของการผลิต ลำไยขอภาคเหนือของประเทศไทย

ตัวชี้วัด	ค่าที่ได้จากการวิเคราะห์
ต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศ (DRC)	0.8850
อัตราส่วนต้นทุนผู้ผลิต (PCR)	0.9588
สัมประสิทธิ์คุ้มครองตามราคา (NPC)	1.0000
สัมประสิทธิ์คุ้มครองสุทธิ (EPC)	0.9808

ที่มา : จากการวิเคราะห์

ส่วนผลการศึกษาตัวชี้วัดอื่นๆที่ได้จากการวิเคราะห์นโยบายแบบเมตริกซ์ได้แก่ อัตราส่วนต้นทุนผู้ผลิต (PCR) และสัมประสิทธิ์ความคุ้มครองตามราคา (NPC) และ สัมประสิทธิ์การคุ้มครองสุทธิ (EPC) โดยมีผลดังนี้

อัตราส่วนต้นทุนผู้ผลิต (PCR) เป็นตัวชี้วัดที่แสดงถึงมูลค่าการใช้ปัจจัยการผลิตภายในประเทศตามราคาตลาด ในการผลิตสินค้าเพื่อการส่งออกเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินตราต่างประเทศสุทธิ 1 หน่วย ณ อัตราแลกเปลี่ยนทางการ (OER) แต่ในการศึกษาครั้งนี้ อัตราแลกเปลี่ยนทางการมีค่าเท่ากับอัตราแลกเปลี่ยนเงาหรืออัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริง (SER) อัตราส่วนต้นทุนผู้ผลิตนี้จะคล้ายกับต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศแต่ไม่ได้วัดถึงต้นทุนค่าเสียโอกาส โดยอัตราส่วนต้นทุนผู้ผลิตจะใช้ต้นทุนทางเอกชนในการวิเคราะห์แทน ถ้าค่าของอัตราส่วนต้นทุนผู้ผลิต น้อยกว่า 1 หมายถึง กิจกรรมการผลิตนั้นของเอกชนมีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบในทางเอกชนจึงควรส่งเสริมให้ดำเนินการผลิตต่อไป แต่ถ้าค่าอัตราส่วนต้นทุนผู้ผลิตมากกว่า 1 หมายถึงกิจกรรมการผลิตนั้นของเอกชนไม่มีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบในทางเอกชนจึงไม่ควรที่จะทำการผลิตต่อไป และถ้าอัตราส่วนต้นทุนผู้ผลิต (PCR) มีค่าเท่ากับ 1 หมายถึง กิจกรรมการผลิตนั้นเอกชนสามารถทำการผลิตโดยได้รับกำไรปกติ

ผลการศึกษาพบว่า ค่าอัตราส่วนต้นทุนผู้ผลิตที่ได้มีค่าเท่ากับ 0.9588 (ตารางที่ 4.6) ซึ่งเป็นค่าที่น้อยกว่า 1 แสดงว่าเมื่อการผลิตลำไยสดของไทยมีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบในทางเอกชน หรือเมื่อคิดคำนวณ ณ ราคาตลาด ดังนั้นควรส่งเสริมให้มีการดำเนินการผลิตต่อไป

สัมประสิทธิ์คุ้มครองตามราคา (NPC) เป็นตัวชี้วัดอีกแบบหนึ่งที่ได้จากตาราง PAM เป็นตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นถึงนโยบายของรัฐบาลที่ให้ความคุ้มครองผลผลิตที่ผลิตภายในประเทศ มากน้อยเพียงใด โดยวัดจากความแตกต่างระหว่างมูลค่าของรายรับ ณ ราคาตลาดกับมูลค่ารายรับ ณ ราคาเขตแดนประเทศหรือ ณ ราคาทางสังคมของผลผลิต ถ้าค่าของ NPC มากกว่า 1 หมายถึง รายได้ทางเอกชนมากกว่ารายได้ทางสังคม ซึ่งชี้ให้เห็นว่าผู้ผลิตได้รับการอุดหนุนการผลิตจากรัฐบาล แต่ ถ้าค่าของสัมประสิทธิ์คุ้มครองตามราคาน้อยกว่า 1 หมายถึงรายได้ทางเอกชนน้อยกว่ารายได้ทางสังคม ซึ่งชี้ให้เห็นว่าผู้ผลิตถูกเก็บภาษีผลผลิตจากรัฐบาล และถ้าค่าสัมประสิทธิ์คุ้มครองตามราคา มีค่าเท่ากับ 1 หมายถึงรายได้ทางเอกชนเท่ากับรายได้ทางสังคม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าไม่มีการแทรกแซงในตลาดผลผลิตดังกล่าว หรือระบบของการแทรกแซงก่อให้เกิดผลทางบวก และทางลบที่หักล้างกันพอดี

ผลการศึกษาพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์คุ้มครองตามราคามีค่าเท่ากับ 1 (ตารางที่ 4.6) แสดงว่ารายได้ทางเอกชนมีค่าเท่ากับทางสังคม ซึ่งแสดงให้เห็นว่ารัฐบาลไม่ได้มีการแทรกแซงจากรัฐบาล ซึ่งคือการเรียกเก็บภาษีผลผลิตจากรัฐบาลซึ่งหมายถึงภาษีการส่งออกผลผลิตลำไยสดนั่นเอง เนื่องจากรัฐบาลไม่มีการเรียกเก็บภาษีการส่งออกจากการส่งออกผลผลิตลำไยสด

สัมประสิทธิ์การคุ้มครองสุทธิ (EPC) เป็นตัวชี้วัดถึงความคุ้มครองสุทธิของรัฐบาลที่มีต่อการใช้ปัจจัยการผลิตที่ค้าได้และราคาผลผลิต ค่าสัมประสิทธิ์การคุ้มครองสุทธิคือ อัตราส่วนของผลต่างระหว่างผลตอบแทนทางเอกชนและมูลค่าปัจจัยที่นำเข้าจากต่างประเทศกับผลต่างระหว่างผลตอบแทนทางสังคมและมูลค่าปัจจัยที่ใช้ในการผลิตที่นำเข้าจากประเทศ สำหรับค่าสัมประสิทธิ์การคุ้มครองสุทธิที่คำนวณได้มีค่ามากกว่า 1 หมายถึงผลกระทบรวมของนโยบายของรัฐบาลที่มีต่อตลาดผลผลิตและตลาดปัจจัยพร้อมกัน ก่อให้เกิดการจูงใจในการผลิต แต่ถ้าค่าสัมประสิทธิ์การคุ้มครองสุทธิมีค่าน้อยกว่า 1 หมายถึงนโยบายแทรกแซงของรัฐบาลก่อให้เกิดผลกระทบการบั่นทอนการจูงใจในการผลิตสินค้า และถ้าค่าสัมประสิทธิ์การคุ้มครองสุทธิเท่ากับ 1 หมายถึงไม่มีการแทรกแซงของรัฐบาล หรือผลกระทบทางบวกและทางลบจากมาตรการแทรกแซงต่างๆ ของรัฐบาลที่มีต่อตลาดผลผลิตและตลาดปัจจัยทั้งหมดมีผลหักล้างกันพอดี

ผลการศึกษาพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การคุ้มครองสุทธิมีค่าเท่ากับ 0.9808 (ตารางที่ 4.6) ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 1 แสดงว่าผลกระทบโดยรวมของนโยบายของรัฐบาลที่มีต่อตลาดผลผลิตและตลาดปัจจัยพร้อมกัน ก่อให้เกิดการบั่นทอนในการผลิตลำไย เนื่องจากรัฐบาลได้เก็บภาษีปัจจัยการผลิต ทำให้ปัจจัยการผลิตมีราคาตลาดสูงขึ้น โดยไม่ได้มีการแทรกแซงด้านตลาดผลผลิต

5) การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันการผลิตลำไยสดของสาธารณรัฐประชาชนจีน

สำหรับการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขันในการส่งออกผลผลิตลำไยสดของไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งการศึกษาต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศของสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้ใช้พื้นฐานข้อมูลต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศจากกรณีของประเทศไทยแล้วทำการปรับค่าตัวแปรบางตัวซึ่งเป็นตัวแปรที่สำคัญที่ก่อให้เกิดความแตกต่างในการผลิตระหว่างไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้แก่ ค่าจ้างแรงงานของสาธารณรัฐประชาชนจีน และปริมาณผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ จากนั้นจึงนำผลการคำนวณต้นทุนการผลิตมาเข้าตารางการวิเคราะห์นโยบายแบบเมตริกซ์ตามตารางที่ 4.7 และคำนวณต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศและตัวชี้วัดอื่นๆ

ตารางที่ 4.7 ต้นทุน รายรับ และเงินโอนตามการวิเคราะห์นโยบายแบบเมตริกซ์สำหรับการผลิตลำไยของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

รายการ	รายได้	ต้นทุน		กำไร
		นำเข้าจากต่างประเทศ	บิจจ่ายภายในประเทศ	
ทางเอกชน	27.32	5.74	24.13	- 2.55
ทางสังคม	27.32	5.22	22.65	- 0.56
เงินโอน	-0.00	0.52	1.48	- 2.00

หมายเหตุ: 1. วิเคราะห์โดยใช้ข้อมูลพื้นฐานของไทยโดยปรับค่าเฉลี่ยผลผลิตต่อไร่ (315.68 กิโลกรัม/ไร่) เป็นของสาธารณรัฐประชาชนจีนและปรับค่าจ้างแรงงานให้ต่ำกว่าของไทยร้อยละ 10

2. ตัวเลขบางรายการมีการปัดค่าทศนิยม

ผลการคำนวณค่าต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศของการผลิตลำไยของสาธารณรัฐประชาชนจีนมีค่าเท่ากับ 1.0252 ซึ่งเป็นการคำนวณโดยใช้ข้อมูลพื้นฐานของค่าเฉลี่ยผลผลิตต่อไร่เท่ากับ 315.68 กิโลกรัมต่อไร่เป็นของสาธารณรัฐประชาชนจีนและปรับค่าจ้างแรงงานในภาคเกษตรกรรมให้ต่ำกว่าของไทยร้อยละ 10 ค่าต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศที่คำนวณได้นั้นมากกว่า 1 แสดงว่า สาธารณรัฐประชาชนจีนไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการผลิตลำไย และเมื่อได้ทำการเปลี่ยนแปลงปริมาณผลผลิตต่อไร่ให้ลดลงยิ่งพบว่า ค่าต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศยังมีค่ามากขึ้น แสดงว่ายิ่งไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบเลย แต่เมื่อได้เปลี่ยนแปลงปริมาณผลผลิตให้เพิ่มมากขึ้นเป็น 530 กิโลกรัมต่อไร่ ผลการคำนวณพบว่าค่า

ต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศมีค่าเท่ากับ 0.6344 (ตารางที่ 4.8) แสดงว่าถ้าหากปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้นก็จะเกิดความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ

ส่วนผลการศึกษาค่า PCR มีค่าเท่ากับ 1.1183 ซึ่งมีค่ามากกว่า 1 ดังนั้นแสดงว่าอัตราส่วนต้นทุนผู้ผลิตหรือของเอกชน ไม่มีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบ ซึ่งคิดคำนวณที่ปริมาณผลผลิต 315.68 กิโลกรัม/ไร่ และเมื่อได้เปลี่ยนแปลงผลผลิตเฉลี่ยเท่ากับ 210.45 กก/ไร่พบว่าค่า PCR มีค่าเท่ากับ 1.7659 แสดงว่าไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในทางเอกชนแต่เมื่อได้มีการเพิ่มปริมาณผลผลิตเฉลี่ยเป็น 530 กิโลกรัม/ไร่ ค่า PCR มีค่าเท่ากับ 0.6844 แสดงว่าถ้าปริมาณผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่เพิ่มขึ้นจะทำให้เอกชนมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการผลิตลำไย (ตารางที่ 4.8)

ตารางที่ 4.8 ต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศและอัตราส่วนต้นทุนผู้ผลิตในการผลิตลำไยของสาธารณรัฐประชาชนจีน

เงื่อนไข	ค่า DRC	ค่า PCR
กรณีพื้นฐาน (ผลผลิต 315.68 กก/ไร่)	1.0252	1.1183
กรณีผลผลิตเฉลี่ย 210.45 กก/ไร่	1.5950	1.7659
กรณีผลผลิตเฉลี่ย 530.00 กก/ไร่	0.6344	0.6844

หมายเหตุ: วิเคราะห์โดยใช้ข้อมูลพื้นฐานของไทย โดยปรับค่าเฉลี่ยผลผลิตต่อไร่ตามความเป็นไปได้ของเงินและปรับค่าจ้างแรงงานให้ถูกกว่าของไทยร้อยละ 10

4.2 ผลการศึกษาการเปลี่ยนแปลงปริมาณผลผลิตตามสถานการณ์การผลิตและผลการวิเคราะห์ระดับวิกฤตของปริมาณผลผลิต ราคาส่งออก การเปลี่ยนแปลงของค่าจ้างแรงงาน ค่าปุ๋ยและสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช

เพื่อเป็นการศึกษาหาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงปริมาณผลผลิตที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในกรณีการผลิตลำไยสดของภาคเหนือของประเทศไทย การศึกษาได้ทำการวิเคราะห์หาระดับวิกฤตของปริมาณผลผลิต ราคาส่งออก การเปลี่ยนแปลงของค่าจ้างแรงงาน ค่าปุ๋ยและสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช พบรายละเอียดที่สำคัญดังนี้

4.2.1) ผลการศึกษาเมื่อเปลี่ยนแปลงปริมาณผลผลิตตามสถานการณ์การผลิต

เมื่อได้ทำการเปลี่ยนแปลงปริมาณผลผลิตในระดับต่างๆตามที่ได้กำหนดไว้ ในบทที่ 3 หัวข้อที่ 3.2.2 พบว่า ค่าของต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศและค่าของอัตราส่วนต้นทุนผู้ผลิตมีการเปลี่ยนแปลงไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

ต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศ เมื่อได้มีการเปลี่ยนปริมาณผลผลิตตามสถานการณ์การผลิต ไปพบว่า ถ้าหากปริมาณผลผลิตลำไยเฉลี่ยต่อไร่เปลี่ยนไปโดยลดลงจะได้ค่าของต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศ ที่เพิ่มขึ้น ซึ่งหมายถึง ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบมีแนวโน้มลดลงจนถึงขั้นสูญเสียความ ได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบไปและเมื่อปริมาณผลผลิตลำไยเฉลี่ย/ไร่ลดลงเหลือ 344.83 กิโลกรัม/ไร่ พบว่า ค่าของต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศมีค่าเท่ากับ 1.2883 (ตารางที่ 4.9) ซึ่งเป็นค่าที่แสดงให้เห็นถึง ความไม่ได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกผลผลิตลำไยสดของประเทศไทยแต่ถ้าผลผลิตลำไยสดต่อไร่เพิ่มขึ้นก็จะมีผลให้ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบสูงขึ้น (ตารางที่ 4.9)

อัตราส่วนต้นทุนผู้ผลิต เมื่อได้กำหนดให้ปริมาณผลผลิตลำไยตามสถานการณ์เพิ่มขึ้น พบว่าค่า PCR มีค่าลดลงแสดงว่า ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในทางเอกรชนมีมากขึ้น แต่ถ้าลดปริมาณการผลิตลงเหลือ 344.83 กิโลกรัมต่อไร่ พบว่าอัตราส่วนต้นทุนผู้ผลิตมีค่าเท่ากับ 1.4112 (ตารางที่ 4.9) ซึ่งมากกว่า 1 นั้นหมายถึงไม่มีความได้เปรียบโดยเทียบในการส่งออกผลผลิตลำไยสดของไทย

4.2.2) ผลการวิเคราะห์ระดับวิกฤตของปริมาณผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่

ผลการวิเคราะห์ระดับวิกฤตของปริมาณผลผลิตลำไยต่อไร่ที่เกษตรกรสามารถผลิตได้ พบว่าผลผลิตลำไยสดเฉลี่ยต่อไร่ต้องไม่ต่ำกว่า 445 กิโลกรัม/ไร่(ตารางที่ 4.10) ซึ่งหมายถึงผลผลิตลำไยสดของภาคเหนือตลอดอายุ 25 ปี ต่ำกว่า 445 กิโลกรัม/ไร่ ก็จะสูญเสียความสามารถในการแข่งขันไป แต่ถ้าผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่สูงกว่าระดับวิกฤตนี้ก็จะมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบมากขึ้นตามระดับผลผลิตเฉลี่ยที่สูงขึ้น

ค่าจ้างแรงงานสามารถเพิ่มได้ถึงร้อยละ 70 จึงจะทำให้ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบนั้นอยู่ในระดับที่ไม่ได้เปรียบและเสียเปรียบ ดังนั้นการผลิตลำไยสดของเกษตรกรในภาคเหนือของประเทศไทยสูญเสียความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบหรือสูญเสียความสามารถในแข่งขันของการส่งออกผลผลิตลำไยสดก็ต่อเมื่อค่าจ้างแรงงานเพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 70 แสดงว่าความสามารถในการแข่งขันของการส่งออกลำไยสดของภาคเหนือของประเทศไทยมีความอ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงของระดับค่าจ้างอยู่ในระดับต่ำ

4.2.5) ผลการวิเคราะห์ระดับวิกฤตของการเปลี่ยนแปลงต้นทุนการผลิตลำไยที่เป็นค่าจ้างและสารกำจัดแมลงและป้องกันศัตรูพืช

ปัจจัยต้นทุนการผลิตที่เป็นค่าจ้างและสารกำจัดแมลงและป้องกันศัตรูพืชเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งของการผลิตลำไยสด จากผลการวิเคราะห์ระดับวิกฤตของการเปลี่ยนแปลงต้นทุนการผลิตด้านค่าจ้างและสารกำจัดแมลงและป้องกันศัตรูพืชพบว่า ต้นทุนการผลิตด้านนี้สามารถเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นได้อีกถึงร้อยละ 60 จึงจะทำให้ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกลำไยสดของภาคเหนือสูญเสียไป ดังนั้นในการผลิตผลผลิตลำไยสดของเกษตรกรในภาคเหนือของประเทศไทยจะมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบอยู่และจะรักษาความสามารถในแข่งขันของการส่งออกผลผลิตลำไยสดไว้ได้ถ้าต้นทุนการผลิตด้านค่าจ้างและสารกำจัดแมลงและป้องกันศัตรูพืชเปลี่ยนแปลงไป (เพิ่มขึ้น) ไม่เกินกว่าร้อยละ 60

ตารางที่ 4.9 ค่า DRC PCR NPC และ EPC จำแนกตามสถานการณ์ปริมาณการผลิต

สถานการณ์ปริมาณผลผลิตลำไย	ปริมาณ ผลผลิต	ต้นทุนการใช้ ทรัพยากร ภายในประเทศ	อัตราส่วน ต้นทุน ผู้ผลิต
ผลผลิตผันแปรตามภูมิอากาศตลอด 25 ปี	508.64	0.8850	0.9588
ผลผลิตเฉลี่ยย้อนหลังปี 2533-2544	780.09	0.6216	0.6683
ผลผลิตสูงสุดตามผลการวิเคราะห์ของ สศก. ปี 2520	917.66	0.5519	0.5921
ผลผลิตเฉลี่ยตามผลการวิเคราะห์ของ สศก. ปี 2520	631.20	0.7350	0.7929
ผลผลิตต่ำสุดตามผลการวิเคราะห์ของ สศก. ปี 2520	344.83	1.2883	1.4112
ผลผลิตเฉลี่ยตามผลการวิเคราะห์ของ สศก. ปี 2520 เพิ่มขึ้นอีก ร้อยละ 10	694.32	0.6804	0.7329
ผลผลิตสูงสุดตามผลการวิเคราะห์ของ สศก. ปี 2520 เพิ่มขึ้น อีกร้อยละ 10	1,009.00	0.5168	0.5538

หมายเหตุ: สศก. หมายถึงสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ที่มา : จากการวิเคราะห์

4.2.3) ผลการวิเคราะห์ระดับวิกฤตของราคาส่งออกผลผลิตลำไยสดของภาคเหนือ

การวิเคราะห์ระดับวิกฤตของราคาส่งออกผลผลิตลำไยสด ณ ท่าเรือแหลมฉบังซึ่งเป็นจุดที่ผู้ประกอบการค้าทำการส่งออกลำไยสด พบว่า มีค่าเท่ากับ 19.50 บาท/กิโลกรัม ราคาส่งออกผลผลิตลำไยสดต่ำสุดที่ทำให้ค่าต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศ (DRC) มีค่าเท่ากับ 1 คือ 20.83 บาทต่อกิโลกรัม ซึ่งเป็นระดับราคาต่ำที่สุดที่จะทำให้ความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบในการส่งออกผลผลิตลำไยสดของภาคเหนือของไทยหมดไป แต่ถ้าหากลำไยสดมีราคาสูงกว่าระดับวิกฤตนี้ ก็จะมี ความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบมากขึ้นตามระดับราคาที่สูงขึ้น

4.2.4) ผลการวิเคราะห์ระดับวิกฤตของการเปลี่ยนแปลงของต้นทุนการผลิตด้านแรงงาน

ปัจจัยการผลิตด้านแรงงานถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งของการผลิตลำไยสดของไทย ซึ่งจากการศึกษาในครั้งนี้อัตราค่าจ้างแรงงานในการทำสวนลำไย โดยเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 114 บาทต่อวัน สำหรับผลการวิเคราะห์ระดับวิกฤตของการเปลี่ยนแปลงของต้นทุนด้านแรงงานพบว่า ต้นทุนทางด้านแรงงานสามารถเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นได้อีกไม่เกินกว่าร้อยละ 70 ของอัตราค่าจ้างแรงงาน ที่ทำให้ต้นทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศมีค่าเท่ากับ 1 หมายความว่า อัตรา